

Fijne Kerstdagen & Gelukkig Nieuwjaar

Leefwereldverbetersaars®

Foto: Vruchtdracht *Cornus kousa* 'Chinensis'

M. van den Oever

TREE & PLANT NURSERY SINCE 1791

Cornus kousa (*Japans grootbloemig kornoeltje*)

Sommigen noemen de *Cornus kousa* wel de meest majestueuze botanische soort. Daarom geven we dit keer deze soort extra aandacht in onze traditionele kerstwens.

Oorsprong

De struik komt van oorsprong voor in Japan, Korea en Centraal-China. De soort groeit van nature in de bergwouden van deze landen, ze groeien vaak aan de randen van bossen en als struikvegetatie. In Zuid-Korea wordt deze soort wel 'Sanddal' of 'Santal' genoemd, dat zeer toepasselijk berg-aardbei betekent. De geslachtsnaam *Cornus* is afgeleid van het Latijnse woord 'cornu', dat staat voor het Nederlandse woord 'hoorn'. Deze naamgeving refereert aan de hardheid van het hout. De soortnaam '*Kousa*' is de Japanse naamgeving voor deze plant.

Grote Sierwaarde

De belangrijkste reden dat de *Cornus kousa* zo tot de verbeelding spreekt is de bloemenzee in de maanden mei/juni. De struik verdwijnt in juni vaak onder een witte gloed van haar eigen bloeiwijze. De bloem bestaat uit een groen bloemhoofdje (bolletje) dat wordt omgeven door vier opvallende witte schutbladeren. Door de spitse vorm van deze bloembladen en de glanzende witte kleur doet de bloeiwijze wel denken aan een stralende ster. In combinatie met de mooie groene eironde tot elliptische bladeren (5-9 cm lang) heeft de struik veel sierwaarde, op goede groeiplaatsen glanzen de bladeren zelfs. Echt kenmerkend zijn de bladeren die zich wat dichtvouwen, de bladnerf ligt het diepste en de twee bladranden komen op een gebogen wijze naar voren. In het najaar verkleuren de eironde bladeren naar een prachtige purperrode kleur.

Foto: *Cornus kousa* in een woonwijk in Haaren

Foto: Groene hoofdjes omringd met 4 prachtige roomwitte schutbladeren

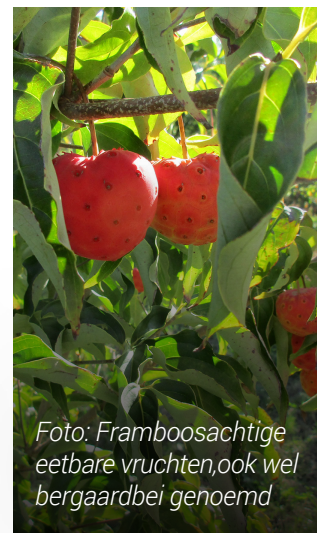

Foto: Framboosachtige eetbare vruchten, ook wel bergaardbei genoemd

Eetbare vruchten

In de zomer ontwikkelt de bloem zich tot een vrucht met een groenachtige kleur. In de maanden augustus en september rijpen de vruchten. Daarbij verandert de vrucht van een groene naar een rode framboosachtige kleur, met een uiteindelijke doorsnede van circa 2 cm. De vrucht is eetbaar maar geeft wel een bittere/ melige bijmaak. De rijpe vruchten zijn zeer sierlijk en lijken wel wat op een grote framboos of aardbei. De vrucht wordt gebruikt om wijn van te maken maar je kunt er ook goede jam van maken. De struiken zijn in trek bij vogels die de rijpe vruchten als lekkernij beschouwen.

Struik of boom?

Cornus kousa kweken we vooral als een struikvorm in onze boomkwekerij, daarbij komt de sierwaarde het beste naar voren. De struik komt goed tot zijn recht op een wat beschutte maar zonnige standplaats. De soort staat bekend als langzaam groeiend en zal uiteindelijk vijf tot zeven meter hoog worden als struik. Als jonge struik groeit deze smal opgaand in een vaasvormige vorm, later wordt de struik breder met overhangende takken. *Cornus kousa* wordt overigens ook als boomvorm gekweekt met een uiteindelijke hoogte van zeven meter. De soort kan prima worden aangeplant als solitair in een park, tuin of op een groenstrook, de planten hebben weinig snoei of onderhoud nodig. De struik heeft een voorkeur voor een goed doorlaatbare vruchtbare bodem maar verdraagt droogte goed. Ook op de wat zuurdere gronden komt de *Cornus kousa* goed tot zijn recht.

Cornus kousa var. *chinensis*

De meest bekende variëteit is waarschijnlijk *Cornus kousa* var. *chinensis*. Deze variëteit groeit iets hoger dan de soort. Het formaat van de bladeren is net wat groter, volgens diverse botanici zijn de verschillen met de soort overigens klein. Deze variëteit werd in 1907 gevonden door de bekende Engelse plantenontdekker Ernest Wilson (1876-1930) in de Chinese provincie Hubei tijdens één van zijn plantenreizen naar China. Hij werkte destijds in opdracht van het Arnold Arboretum in de stad Boston, in de Verenigde Staten. Kew Gardens in Londen ontving in 1910 voor het eerst planten van het Arnold Arboretum.

The Flower of June

Op het vulkanische eiland 'Jeju' (Zuid-Korea) groeit de *Cornus kousa* op de 'Hallasan' berg van nature op een hoogte van ongeveer 850 meter tot 1.550 meter. Tijdens de bloeiperiode ontstaat jaarlijks een witte gloed op deze berg. De bewoners van het eiland Jeju typeren de struik misschien wel op de meeste kenmerkende wijze: 'The flower of June'.

